

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol. 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 254.

V Ljubljani, v soboto 5. novembra 1898.

Letnik XXVI.

Sprava na Kranjskem.

Vsakemu je znano, da ko se je sprožila tako zdrava misel sprave na Kranjskem, bil je šefredakter »Slovenskega Naroda«, deželni odbornik in načelnik deželnozborskega kluba narodnih poslancev, dr. Ivan Tavčar, tisti, ki je z vsemi silami zaviral delo sprave. Ta preklicana sprava je motila njegove politične kroge, v kojih središču sta se objemala rodoljuba Tavčar in Schaffer, nad kojima je milostno smehljaj gorjanski Schwegel kot genij napredka in blagostanja slovenskega »naroda« in — dr. Tavčarja! Bilo je tako lepo — in sedaj naj bi bilo na mah vsega tega konec! — Znano je, da se je končno sprava sklenila proti volji dr. Tavčarja, za kar je žel zaslužen hvalo v tem, da so vsi nemškutarski poslanci v deželnem zboru, kakor jeden mož, glasovali zanj, kot deželnega odbornika. Konečno se je dr. Tavčar venderle podvrgel in podpisal spravo. Jasno je pa bilo, da je to storil le navidezno, v namenu, pri prvi priliki spravo zopet razrušiti in zlesti nazaj v nemškutarsko-liberalni tabor. To dokazuje pisarjenje »Naroda« od tistega hipa, ko se je sprava sklenila, pa do danes. Nikdar ni »Narod« tako strupeno in podlo pisal zoper posamezne vodilne osebe katoliško-narodne stranke, zoper cerkev, vero in nramnost, kakor ravno v dobi sedanje »sprave«. — Namen je bil prozoren: Izzivati nas, da bi mi razrušili spravo, s tem služili Tavčarjevim osebnim namenom in zajedno vzeli tudi odij od dr. Tavčarja na-se. Ko se mu to ni posrečilo, iskal je dlako v jajcu. — Vsako gospodarsko ali kmetijsko zadrugo, ki se je osnovala, proglasil je »Narod« kot kršenje sprave, akoravno vsak pameten človek vé, da ga ni zakonitega sredstva, komu vstanovitev take zadruge prepovedati, in akoravno sprava s takimi

zadrugami nima prav nič opraviti. Ko vse to ni nič pomagalo, moral je »Narod« iskati nov držav, da bi neprijetno mu »spravo« razbil. Poprijel se je okolnosti, da je pri zadnji dopolnilni volitvi v mestni skupini Kranj-Škofja Loka proti kandidatu narodne stranke nastopil samostalen kandidat, g. Koblar, in da je poslednji dobil mnogo katoliško-narodnih glasov. »Narod« pravi, da je pri tej priliki kršila katoliško-narodna stranka spravno pogodbo. Doka za to je seveda dolžan ostal.

Po spravi pogodbi (čl. VIII.) ni imela katoliško-narodna stranka v tem slučaju nikake druge dolžnosti, kakor da ne deluje proti izvolitvi kandidata narodne stranke. To dolžnost je katoliško-narodna stranka pošteno spoila. Stranka držala se je ob tej volitvi popolnoma pasivno. Nobenega koraka ni storila za izvolitev samostalnega kandidata, ki, kakor znano, ni bil nikdar pristaš katoliško-narodne stranke.

In prav tej pasivnosti katoliško-narodne stranke se ima zahvaliti narodna stranka, da je to pot v mestu Kranj in Škofjaloka sploh še zmagala. Šubic je zmagal le z majhno večino. Okoli sto volilcev pa je ostalo doma. Narodna stranka je pa napela vse svoje sile in spravila zadnjega moža na volišče. Toraj je jasno, da bi bila katoliško-narodna stranka, če bi bila posegla vmes na korist samostalnemu kandidatu, taistemu pripomogla do gotove zmage, ker ni dvoma, da je mej pasivnimi 100 volilci bilo zadostno število katoliško-narodnih glasov.

»Sprava« je toraj v tem slučaju rešila narodno stranko gotovega poraza in hvaležna bi morala biti za to. Toda drugače »Narod«. On se drži tega, da so nekateri katoliško-narodni volilci volili Koblarja. Da jim tega nihče prepovedati ne more, zlasti ne strankino vodstvo, katero pa tudi

te dolžnosti ni imelo, »Narod« prav nič ne briga umevno, ker mu je le na tem, razdreti s tolikim naporom in trdom zasnovano spravo.

Ne vemo, kaj poreče k temu narodna stranka. Ali bode imela toliko samostojnosti, kakor ob času pravih pogajanj, da se ustavi terorizmu »Narodove« klike — ali se bode, kakor že tolikokrat, podvrgla herostratskemu teženju teh ljudi? Katoliško-narodna stranka ni sklenila sprave radi sebe, temuč le radi občeslovenskega blaga in prinesla je za to velike strankarske žrtve. S strankarskega stališča se razdora sprave prav nič ne boji — obžalovala ga pa bode s stališča občeslovenske koristi, s stališča skupne jugoslovanske politike. Zato, in iz nobenega drugega vzroka, bomo odkrito obžalovali, če se posreči namera »Narodovcev« in razruši sprava. Že sedaj pa pribijemo na steno, da vsa krivda v tem slučaju zadene izključno gospodo okoli »Slov. Naroda«.

Vse trezne in res rodoljubne elemente našega naroda, brez razlike strank, pa kličemo na odpor proti takemu početju!

Državni zbor.

Dunaj, 4. novembra.

Ministerske zatožbe.

Že davno ni bilo tako dolgočasne seje, kakor je današnja. V zbornici je komaj 40 poslancev, ki se dolgočasijo ob praznih govorih današnjih govornikov. Pogreto zelje in nič drugega je današnja debata. Ministerske zatožbe! To bi moralo mikati. Vsakdo bi pričakoval gromovite govore, tehtne razloge, žive dokaze, a vse je bila prazna, gnala slama.

Tako zahtevajo dr. Kronawetter in tovariši, naj se zatoži bivši ministerski predsednik

LISTEK.

Misli proste.

Daleč tam v jutrovi deželi praznoval je kraljevič svojo poroko. Veselo gibanje in življenje je bilo v dvoranah. Svatje so se zabavali, godbe so svirale in dvorniki ter služabniki tekali so sem in tja. Kar se vzdigne najvišji dvornik ter ukaže, da naj takoj obmolknje in miruje vse. Kaj se je bilo zgodilo? Stari kralj je pri mizi zadremal. Nihče mu ni smel motiti spanja.

Velik del tako zvane izobražene družbe je versko zaspal. In sedaj zahteva njegov najvišji dvornik, liberalno časopisje, da mu ne motimo spanja. Vse, kar spominja verskih resnic, vsako versko dejanje, vsaka beseda o veri, je motilen šum in hrum, ki mora utihniti. Povsod naj vlada mišen verski spanec, katerega imenuje liberalno časopisje »misel prosto«, najbrže zato, ker je ta misel prosta — vere.

Prosto se giblje ta misel jedino le po livadah materijalizma. Čez meje teh livad ne sme. Prostost njena je torej le omejena. V človeku zre ta prosta misel samo neko višje organizovano žival, katere jedini smoter je, da se ohrani vrsti

in da ohrani vrsto. Želodec, to je ideal misli proste. Zgodovina suče se prostej misli okoli vprašanja želodca, katero je baje povzročilo vse zgodovinske premembe in preobrate.

Čudimo se samo, da pristaši misli proste še priznavajo veljavo pesništva in sploh umetnosti. Dobra pečenka se želodcu gotovo boljše prilega, kot najboljša lirski pesem ali najlepša povest. Da, celo suha hruška ima za želodec večjo vrednost, kot najkрасnejša slika.

Ako je človek žival, katere jedini namen in poklic je, da se dobro hrani in skrbi, da si ohrani krepko telo, potem ga umetnost samo moti v izvrševanju poklica, v dosegi namena. Izkušnja uči, da je človeško življenje kratko. Čas je torej drag in ne gré, da bi ga zapravljaj človek s takimi, želodcu in zdravju nepotrebnimi stvarmi, kakoršne so umetnosti.

Jenko in Jurčič in Vi drugi pesniki in pisatelji naši, ki ste v cvetu let legli v grob, mar bi bili skrbeli, da si ohranite zdravje, da si redno polnite želodec.

Toda ne, do te skrajne in neizogibne posledice svojega naziranja nečejo iti prosto misleči materijalisti. Še priznavajo nekaj veljave umetnosti. Njih prorok Zola piše v svoji knjigi »Le

roman experimental«: »Naturalistiški pisatelj ni drugega, kot učenjak — specialist. Naše polje je isto, kot polje fizijologa, samo da je naše širše.«

Potemtakem smeli bi pisateljevati samo izučeni in diplomirani zdravniki. Vsi junaki v romanih morajo biti jetični, paralitični ali vsaj dedno obremenjeni. Lirski sme peti le o tistem delovanju bacilov v trupu okuženega bolnika. Najboljša zbirka lirskih poezij bode potem v verze spravljena učna knjiga fizijologije.

Kedar obveljajo ta načela, takrat bode krasno življenje. Človek bode delal in se potil, da bo imel kaj za želodec. Ko se pa nasiti, vzle bode v roke knjigo in bral o dedno obremenjenem Zvonimiru, kateri je ljubil jetično Rosano, katere oče je imel delirium tremens.

To si bode odpočil od dela ubogi zemljan in si okrepil duha!

Otroci pa bodejo brali lepe pripovedke o ubogem, toda pridnem Milančku, kateri je imel katar v želodcu in črevih, toda je vsejedno jedel, dasi se mu je studila jed, kajti je vedel, da se le tako ohrani vrsti. In to je najvišja dolžnost in zadnji namen človeka.

O srečni, zlati časi, ki nas še čakajo!

grof Badeni v smislu zakona z dne 25. julija 1867, drž. zak. št. 101, ker je baje leta 1897 listu »Reichswehr« dovolil 75.000 gld. več podpore, nego je znašal dispozicijski zaklad, torej razsipa državne denarje in s tem zakrivil hudodelstvo.

Čitateljem je gotovo še v spominu pravda lista »Reichswehr« proti vladi. Grof Badeni je podpiral »Reichswehr«, a baron Gautsch ni hotel vedeti o pogodbi med grofom Badenijem in lastnikom lista, in vsled tega je lastnik Davis tožil vlado. Pri obravnavi je prišla vsa stvar na dan. Naravnost izpovemo, da je bila stvar nelepa, da, skandalозна. Ne vemo, ali je bil gospod Davis bolj predrzen, ali grof Badeni bolj kratkoviden. Toda navzlic vsemu temu je sedanja ministerska zatožba skrajna frivolnost. Koliko stotisočakov, da, milijonov so liberalne vlade razmetale v razne strankarske namene, a vse se je strinjalo z liberalno moralno. Toda: si duo faciunt idem, non est idem. Nemška opozicija še danes ne more pozabiti, da je grof Badeni izdal jezikovni naredbi ter levičarjem višje postavil državne jasli. In kako utemeljujejo današnji govorniki svojo zatožbo? Grof Badeni je imel leta 1897 na razpolago 100.000 gld. zaklada, ki mu ga je državni zbor dovolil, a izdal je samo za »Reichswehr« 175.000 gld., torej kje je dobil ostalih 75.000 gld.? Sam jih ni dal, našel jih ni na cesti, skozi okno mu niso prileteli, torej jih je vzel iz državnega zaklada. Tako je danes trdil dr. Kronawetter, a te trditve ni dokazal z nobenim dejstvom. Celo sam je navedel govorico, da je ono svoto plačal neki bogatin, ki je bil imenovan članom gospodske zbornice. Skratka: levica je dobro vedela, da maha po zraku, a hotela je dati še jedno breco mrtvemu levu.

Poslanca Stojalowski in Kozakiewicz sta ponavljala že znane stvari iz gališke zgodovine in dr. Pfersche je čital neko konfuzno razpravo o javni morali. Ministerski predsednik grof Thun je takoj za Kronawetterjem kratko, a odločno izjavil, da se je na podlagi temeljitih preiskav prepričal, da grof Badeni ni novčiča drž. denarja več izdal, kakor mu je dovolil državni zbor. Levičarji postajajo zopet nervozni; danes so navili staro lajno ter dvakrat zahtevali glasovanje po imenih. Desnica je namreč predlagala konec debate, a Kaiser je v imenu opozicije zahteval glasovanje po imenih. Velika večina je glasovala za konec debate.

Posl. Dobernig je nato kot generalni govornik odkrival svoje nemško srce ter šibal korupcijo takozvanih oficijoznih časnikov. Mi bi mu sicer mnogo ne ugovarjali v tem oziru, a radevedni smo, bi li imenitni Dobernig odklonil vladno podporo za svoj list. So listi, katere podpira vlada, a so drugi, katere podpirajo razne banke in delniška društva. Kdo naj razsodi, katerega denarja se drži več ljudskega potu? Tudi Kronawetter je kot predlagatelj še enkrat pozivljaj desnico, naj glasuje za poseben odsek, ki naj preišče in presodi zvezo grofa Badenija z listom »Reichswehr«. Toda desnica je zopet z glasovanjem po imenih odklonila predlog.

Tako so levičarji zopet stratili celo sejo in jutri pridejo na vrsto ostale ministerske zatožbe zaradi lanskih dogodkov v zbornici, izdanih vladnih naredeb s pomočjo § 14. in zaradi izjemnega stanja v Galiciji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. novembra.

Položaj desnice je še vedno precej nejasen. V zadnji seji izvrševalnega odbora je grof Thun pozivljaj člane te komisije, naj kar največ pospeše dela v nagodbenem odseku. Desnica seveda ni mogla kratkoma pritrlditi tej vladni želji, ker namreč še danes ne vé pozitivno, ali se spremené vladne obljube v dejanje ali ne. Vsega tega bi ne bilo treba, pravi praška »Politik«, ko bi bilo popolno pojasnjeno razmerje mej vlado in desnico, kajti obe bi vedeli, kako jima je postopati v vsakem posamnem slučaju. Vlada bi podpirala vse opravičene zahteve desniških strank, nasprotno pa bi tudi desnica vedela, kaj je dolžna vladi. Ta velik nedostatek pokazal se bo posebno z napovedano brezobzirno obstrukcijo, ki bo končno prisilila vlado, da razpusti parlament ali vsaj odgodi zasedanje ter se poslužuje nekaj časa zasilnega paragrafa. Tedaj bo vlada zopet potre-

bovala desnico, ako bo hotela pričeti vladati s pomočjo parlamenta, a takrat desnica ne bo več na prodaj za tako nizko ceno, oziroma za same obljube. Vsled tega bi grof Thun najbolje storil, da bi z izpolnitvijo zahtev trdno priklenil nase vse desniške kroge in jih imel potem na razpolago za vse slučaje.

Nagodbent provizorij. Skoro v vseh merodajnih krogih prevladuje poslednje dni pričanje, da se nagodbeno vprašanje ne bo rešilo pravočasno parlamentarnim putem in da bo vlada prisiljena predložiti parlamentu nagodbeni provizorij vsaj za nekaj mesecev prihodnjega leta. Temu vladnemu poskusu pa hočejo nemški radikali z vso odločnostjo nasprotovati. Glasilo grških radikalcev, »Gr. Tgbl.«, naznanja, da je najstrožja obstrukcija v tem slučaju neizogibna. »V trenutku, pravi omenjeni list, ko splava po vodi vsaka nada na pravočasno rešitev nagodbenega vprašanja v ogerskem državnem zboru, predloži vlada nagodbeni provizorij. Ta provizorij pa morajo nemški poslanci na Dunaju onemogočiti s skrajno obstrukcijo, ako si hočejo priboriti popolno spoštovanje pri prijatelju in nasprotniku in končno nastopiti pot, ki bo dovedla vlado do razveljavljenja jezikovnih naredeb. Provizorij je naš Rhodus in kdor ne more skakati, naj pade.« — Jako ostra je ta beseda in gotovo bi vlada iz samega strahu opustila misel na provizorij, ko bi ji ne bilo znano, da četa, ki stoji za tem pruskim glasilom, ni posebno številna. O popolnem spoštovanju pri nasprotnikih v slučaju zmage naj pa ta klika raje molči, ker je že davno napravila vse, kar bi bilo količkaj vredno spoštovanja.

Volitve za pruski deželni zbor izpadle so tako, da je nekoliko oškodovana združena konservativna stranka in toraj ne razpolaga s potrebno večino. Konečni vspeh volitev je naslednji: izvoljenih je 147 konservativcev, 57 slobodnih konservativcev, 99 članov centra, 1 član reformatorične stranke, 74 nacijsalnih liberalcev, deset članov svobodomiselné zveze, 24 somišljenikov liberalne ljudske stranke, 1 socijalni demokrat, 3 člani kmečke zveze, 14 Poljakov, 2 Danca in jeđen divjak. Sami konservativci toraj v novoizvoljenem pruskem zastopu ne bodo razpolagali s potrebno večino, vendar pa tudi liberalci in nacijsalci brez jednega dela »klerikalcev« ne bodo ničesar zmogli. Vsled tega se govori sedaj o dveh večinah, namreč o konservativni s centromom in o centromu z liberalci. Vendar pa je upanje, da se bodo našli v načelno važnih vprašanjih, posebno v takih, koder se gre proti liberalnim težnjam, vsi sorodni elementi in da bodo s konservativci in centromom v odločilnem trenutku glasovali tudi Poljaki. Svojih narodnih interesov seveda Poljaki tudi sedaj ne bodo mogli vspešno zastopati, ker jim bo v tem oziru nasprotovala skoro cela zbornica. Socijalni demokratje so se volitev prvokrat udeležili, toda, kakor razvidno, z zelo neznatnim vspehom.

Programatična izjava nove francoske vlade.

V včerašnji seji obeh francoskih zbornic oddal je novi ministerski predsednik v ime svoje vlade izjavo, v kateri je narisal nje program. Minister najpreje naglašja, da si je vlada svesta težavne naloge, ki jo čaka. Delovati hoče v smislu sklepa zbornice o nadmoči civilne oblasti, toda ravno tako trdno zaupa zvesti armadi, varuhinji republikanskih zakonov. Vlada ne bo mirno gledala napadov na čast armade, ravno tako bo pa tudi varovala vse druge zakone za varnost domovine in prebivalstva. Ministerski predsednik se nadalje spominja svet. razstave in pozivlja vse na skupno delo, da bodo ostali narodi lahko konstatovali, kaj zmore Francija v kljub raznim neprilikam. Spominjal se je dalje Dupuy »dragocene« alijance z Rusijo, ki zagotavlja ugled francoskega naroda po vsem omikanem svetu. Ko je še naznanil nekaj novih vladnih predlog, mej temi tudi načrt zakona za starostno zavarovalnico za delavce, je sklenil z besedami: Mi smo kabinet zjedinjenih republikancev in voljni, opirati se na republikansko večino. — To izjavo je vsprejela zbornica s 490 proti 54 glasovi. — Na to se je vnela razprava o nekaterih interpelacijah. Socijalistu Mirmanu, ki se je pritoževal nad postopanjem oblastev napram stavkujočim delavcem, je odgovoril Freycinet, da bo vlada vsikdar vedela varovati veljavo zakonov in čast armade. V zadevi Fašode je odgovoril ministerski predsednik, da sedaj še ni mogoče govoriti o tem vprašanju, vendar pa

upa, da se stvar kmalu pojasni. — Vsa razprava v včerašnji seji je pokazala, da uživa vlada veliko zaupanje, da ji nasprotujejo le socijalni demokratje in nekateri radikali, toda to je pa novi vladi že danes znano, da tega zaupanja ne bo uživala dolgo, kakor ga ni še nobena francoska vlada.

Diplomatska zveza mej Turčijo in Ameriko. Kakor znano, imela je dosedaj Turčija v Washingtonu le nekakega zastopnika nižje vrste in ravno tako so bile zastopane Zvezne države severo-ameriške v Carjem gradu le po kakem diplomatskem uradniku. Sedaj je pa Mac Kinleyeva vlada poslala sultanovi vladi noto, v kateri izraža željo, naj bi se diplomatska zveza mej tema dvema državama bolj utrdila in naj bi se ustanovila za obe državi poslaniška mesta. Sultanova vlada je nato takoj odgovorila in se izjavila voljno pričeti tozadevna pogajanja. Ta oficijelna pogajanja prično se v najkrajšem času in je tudi pričakovati, da se z vspehom završe. Kaj pač iščejo Amerikani v Carjem gradu? Morda se tudi njim cede sline po raznih turških trgoviščih.

Cerkveni letopis.

Glagolica pri službi božji.

Glagolica (glagol — beseda, jezik, namreč naš jezik) pomeni najprej posebne črke staroslovenske, katere so menda še starejše ko cirilica. Potem pomeni glagolica staroslovenski jezik v bogoslužnih knjigah pa tudi sv. obrede same v slovenskem jeziku z onimi črkami. Glagolico so ohranili pri službi božji Hrvatje v Primorju, na krških otocih, v Dalmaciji in deloma tudi v Istri. Obred božje službe je rimski in ne grški. Tako se tedaj ločijo katoliški Slovani med seboj v slovenski božji službi: Hrvatje imajo naš rimski obred v slovenskem jeziku z glagolskimi črkami, Srbi in Rusi pa imajo grški obred v slovenskem jeziku pa s cirilskimi črkami.

Zadnji mesec so časopisi veliko pisali o glagolici, zlasti italijanski listi, zagrizeni nasprotniki slovenske besede. Navada je današnjemu svetu, da vsako stvar zavlačava in izkorišča politično, celo svetim zakramentom in sv. maši delajo to nečast. Tako so sodili tudi našo bogoslužno glagolico. In kaj jim je dalo priliko za to? Sam papež Leon XIII., ki je letos dne 5. avgusta izdal posebne določbe za stran naše glagolice. Listi so se hvalili, da je papež pritrdil italijanskim nasprotnikom glagolice in da je glagolica skoro pokopana, vsaj v Istri, če drugod ne. Leon XIII. pa je že tolikokrat pokazal naklonjenost do Slovanov in tudi posebno skrb za staroslovansko službo božjo (celo v Rimu), da je italijansko bahanje le slaba tolažba in potajena nevolja, ker so v Rimu — imenitno propadli. To bo vsakemu jasno, če navedemo, piše »Primorski list«, določbe papeževe. Določbe so te-le:

1. Slovenski jezik je resnično cerkven jezik, opravičen pri božji službi, kakor latinski jezik v tistih cerkvah, kjer se rabi vsaj trideset let sem. Nikdo pa ne sme po svoji volji vpeljati slovenščine v one cerkve, kjer rabijo latinščino, pa tudi ne latinščine v one cerkve, kjer rabijo slovenščino. Tedaj n. pr. v Gorici ne bi smel nikdo vpeljati slovenske maše, tudi škof ne, pa tudi v Vrbniku n. pr. ne bi smel nikdo vpeljavati latinske maše.

Ta določitev papeževa je važna in je izdana v varstvo glagolici, kajti nikjer se ni bilo bati, da bi kdo vpeljavaj slovenščino namestu latinščine, pač pa so bili celo dostojanstveniki že od nekdanj gotovi vsiliti nam latinščino namestu slovenščine. Papež je to pravico odrekel duhovnikom in škofom — v varstvo glagolice. Škofom pa je naročeno, da naj sestavijo imenik cerkev, v katerih se rabi staroslovenski jezik.

Od zdaj naprej bo prepovedana vsaka prememba v tem oziru. Še celo, kjer bi bil kak dvom, je li bila v jedni ali drugi cerkvi glagolica v rabi, nimajo dvoma rešiti sami škofje, ampak morali bodo stvar predložiti papežu.

2. V cerkvah, v katerih se glagoli, bode vsa slovesna božja služba v slovenskem, tihe maše pa bodo smeli brati tudi po latinski. Če bi torej prišel kak duhovnik od nas v krško škofijo in bi hotel slovesno maševati, moral bi to storiti po slovenski in ne po latinski. Ravno tako pa tudi, če bi prišel kdo iz krške škofije v našo,

moral bi peti mašo po latinski, tiho mašo bi smel opraviti tudi po slovenski. To je zopet v varstvo in v čast glagolici.

3. Kar velja za sv. mašo, velja tudi za vse druge obrede, za brevir, za sv. zakramente in za blagoslovila.

4. Če bi kdo ne hotel dati krstiti otroka po slovenskem obredu, bode ga župnik poučil, kaj je papež določil, a če bi trdovraten ostal, smeli bodo krstiti tudi po latinski, ali vsi obredi morajo biti bolj privatni, tihi. Isto velja tudi za latinščino.

5. Bogoslovci bodo od zdaj naprej morali učiti se glagolice in izpričati, da jo znajo, predno je bo smel škof posvetiti v mašnike. To je zopet v varstvo glagolici, kajti ravno za to se nam je izgubila glagolica, ker je duhovniki niso več znali.

6. Prepovedana je pri božji službi (pri sv. maši, pri sv. krstu itd.) hrvaščina in nova slovenščina, ker papeži so nam dovolili za božjo službo le staroslovenščino, ne živih slovanskih jezikov.

Te poslednje določbe so se nekateri naši ustrašili in zakaj? Vseled neznanja duhovnikov in tudi vseled pomanjkanja knjig je v nekaterih cerkvah po Istri, po Primorju in v Dalmaciji prenehala glagolica, a namesto glagolice rabijo že dolgo časa sem hrvaščino, katero ljudstvo vprek imenuje ščavet. Ta ščavet ni bil od cerkve nikoli dovoljen in tedaj se rabi proti obrednim pravilom. Zdaj je še Leon XIII. izrecno prepovedal rabo hrvaščine. Iz tega so nekateri izvajali, da se ima ščavet odpraviti in nadomestiti z latinščino. Toda to razlaganje je bilo očitno krivo. — Ščavet se ima povsipravic nadomestiti z glagolico, ne pa z latinščino. — Prvič je živi slovanski jezik (ščavet) priča, da je v onih cerkvah bila postavno vpeljana glagolica in da se je odpravila protipostavno brez dovoljenja. Stvari je treba postaviti, kakor so bile pred ščavetom in ne vpeljavati novotarije v cerkev z latinščino.

Večkrat se trdi, da je bila glagolica le začasno dovoljena, in da jo je cerkev le trpela namesto latinščine, da je pa ni rada videla. Ta trditev je neosnovana. Papeži so glagolico dovolili brez pridržka in za vse čase, dokler bi oni sami dovoljenja ne preklicali. Tudi ni v obče res, da je prišla glagolica namesto latinice, ampak zgodovinsko dokazano je, da so jo papeži vpeljali namesto grščine in ž njo rimski obred, namesto grškega. To so pa papeži zato storili, da so katoliške Slované obvarovali od grškega razkola. In resnično! Da ni bilo glagolice, bili bi morebiti danes tudi Hrvatje razkolniki. — Cerkev vodi vedno skrb za zveličanje duš, ne politične aspiracije, gospoda italijanska!

Drugič govorijo za naše razlaganje škofje drugih škofij, zlasti senjske in modruške, kateri so odpravili ščavet, a namesto ščaveta so vpeljali glagolico.

Sta pa še dve škofiji, v katerih se rabi ščavet: poreška in tržaška škofija. Premisljivi škof poreški dr. Jan. Flapp je po svojem prepričanju izrekel, da v njegovi škofiji ne rabijo nikjer glagolice, a ščavet da je prepovedan. Vseled tega mu je latinščina jedini bogoslužni jezik, dočim je vsako rabo slovenščine zelo ostro prepovedal. Ali bo tudi tržaški škof tako razlagal papeževe besede? Tega se naši bojijo. Italijani upajo. Mi vemo, da so Slovani v Istri brezpravni nasproti naši italijanski vladi, katera gospodari brezobzirno proti slovenskemu življu v Istri. Ta italijanska vlada v dogovoru z ogersko vlado in v sporazumljenju z našimi nasprotniki dela na vse pritege proti glagolici.

Toda mi se ne bojimo naše c. kr. italijanske vlade, ker vemo, da nasproti cerkvi nismo brezpravni, in zato upamo, da naša pravica zmaga popolnoma, kakor je do zdaj zmagala deloma.

Papež pravi, da nima nikdo pravice rešiti dvomov o postavljeni rabi glagolice, ampak da morajo škofje predložiti dvome sv. stolici v Rimu. Ker je pa v slučaju ščaveta najmanj dvomno, kaj bo treba postaviti namesto ščaveta, imamo vsopravico zahtevati, da se stvar predloži papežu.

Vsako drugo ravnanje je v nasprotju s papeževimi določbami.

Jubilejno leto pa družba sv. Cirila in Metoda.

Z radostnim pričakovanjem so nastopili narodi širne Avstrije leto 1898. In med temi narodi gotovo Slovenci nismo bili zadnji, ki smo se srčno veselili petdesetletnice cesarovanja našega presvetlega vladarja in dobrega očeta Frana Josipa I.

Dasi nam je bilo vsem znano, da milosrčni vladar tudi ob tako izvanredni priliki odklanja vse hrupne in potratne veselice, želeč, naj bi se le z dobrimi deli in obče koristnimi ustanovami proslavljal njegov jubilej, vendar bi z drugimi avstrijskimi narodi vred tudi Slovenci ne bili mogli v svojih srcih prikrivati iskrene radosti povodom vesele petdesetletnice ljubljene zlate - vladarja, ampak bi jej bili dajali duška v raznih veselicah in slavnostih, — ko ne bi bila, kakor strela z jasnega neba, neizrekljivo tragična smrt presvetle, srčnoblage cesarice Elizabete spremenila splošnega veselja hipoma v še bolj splošno, vsa srca pretreščujoče žalovanje.

Izgubivši ljubeznjivo mater — cesarico Elizabeto — pa se narodi mogočne Avstrije s podvojeno ljubeznijo oklepamo očetovskega srca toliko skušanega, a nikdar ne omahujočega cesarja Frana Josipa.

Njegov zlati jubilej moramo dostojno proslaviti, tako nam veleva verno in zvesto avstrijsko srce, — a mesto veselice naj v teh okoliščinah poleg cerkvenih slavnostij zavzemajo patrijotična dobra dela.

In kako naj to izvršimo Slovenci? Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ustanovljena v ta namen, da podpira in pospešuje slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, smatra za svojo bistveno in velevažno nalogo tudi gojitev iskrenega in pristno-avstrijskega domoljubja. Zato si usoja nje glavni odbor:

1. Nasvetovati vsem podružnicam, da oskrbé vsaka v svojem okraju začetkom meseca decembra t. l. sveto mašo za presvetlega cesarja Frana Josipa I. pri kateri naj bi se družbini udje in drugi verniki spominjali tudi rajne cesarice Elizabete.

2. Želi isti glavni odbor, da vse podružnice do konca jubilejnega leta mesto zabavnih shodov in veselice nabirajo jubilejnih darov za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in kupujejo njenih tem namenom izdanih slavnostnih knjižic.

Nabiranje darov se vidi sicer na prvi pogled samopridno, a v resnici bi bilo eminentno patrijotično dobro delo.

Bilo bi dobro delo, ker se v družbinah zavodih vzgaja in podpira večinoma ubožna in zapuščena slovenska deca, ki se otima ne le potujčevanju, ampak tudi nravnemu propadanju s tem, da jo družba vsprejema v svoje zavode, da jo poučuje in vzgaja v katoliško-narodnem duhu, in da jo gmotno podpira z obleko, učili in v mnogih slučajih tudi z najpotrebnejšo hrano. — Srce krvavi glavnemu odboru družbe sv. Cirila in Metoda, ker mora skoraj v vsaki vodstveni seji zaradi nedostatka potrebnih sredstev neugodno rešiti mnogo nujnih prošenj za podporo.

Vsak dar za družbo sv. Cirila in Metoda je pa tudi eminentno patrijotično delo. Kogar z dobro vzgojo rešimo nravnega propada, tega rešimo omikani in koristno delujoči človeški družbi, in s tem zabranjujemo, da se ne množi število anarhistov in drugih državi nevarnih ter vsakemu pravemu domoljubju škodljivih nezadovoljnejšev. — Kogar obvarujemo, da ne postane narodni odpadnik, tega smo morda upravičeno obvarovali, da ne postane neznačajnik in izdajica tudi v mnogem drugem oziru. Značajni in rodoljubni Slovenci pa so bili in bodo vsikdar zlasti ob južni meji naše države najboljša opora mile nam Avstrije in najzvestejša ter najtrdnjša bramba proti vsem sovražnim nakanam. (Konec sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 6. novembra: 23. pobink., evang.: Jezus obudi Jajrovo hčer. Mat. 9. Lenart sp. — Ponedeljek, 7. novembra: Prosdocim sk. — Torek, 8. novembra: 4. venč. mučenci. — Sreda, 9. novembra: Božidar m. — Četrtek, 10.

novembra: Andrej Avel. sp. — Petek, 11. novembra: Martin sk. — Sobota, 12. novembra: Martin p. m. — Solnce izide 10. novembra ob 7. uri 1 min., zaide pa ob 4. uri 29 min. — Lunin spremin: Zadnji krajec 6. novembra ob 3. uri 26 min. pop. — Musica sacra v nedeljo 6. novembra v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo v C zložil Jos. Greg. Zangl, graduale Foersterjev, ofertorij dr. Fr. Wittov Te Deum zl. J. B. Molitor. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo zložil F. Uhl, graduale dr. Wittov, ofertorij Lavtižarjev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. novembra.

(Slovenci in Hrvati.) Nekateri listi slovenski ne morejo živeti brez prepira. Glede složnega delovanja Slovencev s Hrvati smo vsi Slovenci jedini in vendar bi »Slovanski svet« in »Slovenski Narod« rada tudi v tem vprašanju imela prepir. Mi izjavljamo, da nam je ta stvar prerresna, da bi se spuščali v neplodne polemike. Jednako odločno ugovarjamo tudi temu, da bi hotela katol.-narodna stranka zanašati kak prepir mej hrvatske opozicijske stranke, kakor nam podtikajo imenovani listi. »Hrvatska domovina« se čudi, da more »Narod« ponatiskovati take članke iz »Slovanskega sveta«, ko vendar mora vedeti, da se je tudi dr. Tavčar vdeležil v prejšnjem času shoda stranke prava in je brzojavno priglasil se tudi za sklepe zadnje skupščine. »Hrvatska Domovina« vpraša: Ali ne vidi uredništvo »Slov. Naroda«, da ponatiskujoč take članke podeljuje ukor i dr. Tavčarju in drugovom?

(Osebna vest.) Deželni predsednik baron Hein povrnil se je danes popoldne z Dunaja. — Sodni pristav S. Hrašovec je premeščen iz Vel. Lašič v Maribor.

(Grof Jan Harrach) slavni češki rodoljub, velik prijatelj slovanske vzajemnosti in posameznih slovanskih narodov je slavil te dni svojo sedemdesetletnico. Zaslužnemu slovanskemu rodoljubi tudi mi tem potom iskreno čestitamo k njegovi sedemdesetletnici, želeč, da ga Bog ohrani še mnogo let!

(Slovenci in pariška svetovna razstava.) Danes zvečer ob 6. uri vrši se v mestni dvorani posvetovanje, kako vrediti obisk Slovencev za svetovno razstavo v Parizu l. 1900.

(Slovenska slikarica gđe. J. Kobilica) se mudi že dalje časa v Djakovu in izdeluje sliko biskupa Strossmayerja za mestno dvorano v Ljubljani.

(Jeranova dijaška miza.) Troškov za polovico meseca sept. je bilo 136 gld. 89 kr., za oktober pa je bilo plačati v ljudski kuhinji 195 gld. 80 kr., za hrano pri zasebnikih, za stanovanje in za manjše potrebe 72 gld. 40 kr., skupaj za poldrugi mesec 405 gld. 09 kr. — Med počitnicami in sedaj se je nabralo dohodkov 390 gld. 50 kr. — Kdor more, naj pomaga, da se še nadalje podpira naša revna šolska mladina. Bog naj je obilen plačnik vsem dobrotnikom.

V Ljubljani, 5. novembra 1898.

A. Kalan,

oskrbnik Jeranove dijaške mize.

(Umrl) je danes bivši knjižničar ljubljanske lycealne knjižnice dr. Gotfrid Muys po daljši bolezni.

(Nesreča na železnici.) V četrtek zvečer po osmi uri je peljal posestnik Josip Zupančič s Ceste čez železniško cesto pri km 14. V tem hipu je pridrdral vlak in zdrobil zadnji del voza, druge večje nesreče ni bilo. — Kdaj bo pač železnična uprava uvidela potrebo cestnih zapor?

(Z Dobrave pri Kropi.) [Redek slučaj.] Dva moža stare korenine in starega poštenja je pri nas objel temni grob tekom treh tednov. Dne 11. okt. je na Zgornji Dobravi umrl Luka Bertoncely, star 82 let, dne 31. okt. pa mu je sledil Frančišek Sitar iz Mišac v 75 letu. Letos je preteklo 25 let, odkar sta bila postavljena ključarjema pri župni cerkvi, kateri častni posel sta v občno zadovoljnost opravljala ves čas najvestnejše. Med tem, ko je bil 82letni Bertoncely bolj šibkega telesa in je do pozne starosti vesel prepeval še naše stare nabožne pesmi, je bil Sitar mož prav orjaške postave in bolj resen pa zraven zatega srca. Izgovorjene besede mu ni bilo treba preklicati nikdar. Taki vrli značaji postajajo vedno redkejši. Oba pokojna ključarja sta si izredila družino, od ka-

tere sta lahko dajala odgovor pri sodbi in katera se v vsakem oziru lahko postavi v izgled in posnemo daleč na okrog. Ko sta dolgih 25 let skupno delovala kot ključarja, ju je Bog združil tudi po smrti, da počivata prav drug poleg drugega. Naj blaga moža-ključarja obhajata pri ključarju sv. Petru veselo 25letnico v nebesih!

(Iz Strug.) Ako je kje povodenj, je gotovo tudi pri nas, samo s tem razločkom, da drugje kmalu zgine, pri nas pa ostane več dni, kakor bi se hotela voda odpočiti, ko je popred mnogo podzemeljskih rogov obiskala in z vso silo bruhnila zopet na dan. 17. okt. je začela po malem bruhati iz jam, 18. in 19. pa z vso silo, da je cesto in vso dolino poplavlila. Šest dni je stala čez cesto. Veliko voz oglja, fižola, ježič, hrastovine iz Krajine je čakalo več dni, ker niso mogli naprej. Hvala Bogu! veseli glas smo slišali od daleč, da se bo spomladi začelo nekaj delati, če bo res! — Lansko leto toča, vsako leto večkrat povodenj in zdaj pa še tatje! Kar si človek z veliko skrbjo in naporom pridobi, naj pa še ta lena, ciganska svojat požre! V petek se je privlekla tolpa ciganov v Potiskavec, kjer so si ogledali, kje bi bilo kaj dobiti, in vseh svetnikov večer so vlomili v neko hišo, odnesli nekaj denarja, jedil, usnja in vso praznično obleko od več oseb. Pred 3 tedni so odgnali dva konja v Ambrusu, jih gnali čez Tisovec na Gorenjsko in tam prodali. V družbi ciganov so še drugi, dokaj čedno oblečeni. Lepo, toplo vreme taki svojati dobro služi! Bog nas reši kmalu taci nadlog!

(Iz Rovt nad Logatcem) 3. nov. Danes je bila tu volitev novega župana. Izvoljen je bil posestnik Janez Kavčič Godobolski, svetovalec pa posestniki: Janez Petkovšek iz Rovt, Anton Brenčič iz Zibrš, Janez Trček s Peharš in Franc Lukan s Praprotnega brda. — Naša župna cerkev je dobila lepe nove cerkvene sedeže. Izdelane so lično iz hrastovega lesa. Mojster jim je bil Fr. Primožič iz Žirov. — Na vseh Svetnikov dan je pelo naše pevsko društvo lepe žalostinke na pokopališču. Tukaj imamo prav milo jesen.

(V Celju) priredi kršč. soc. pol. društvo »Naprej« v nedeljo, dne 6. t. m. ob 1/4. uri popoldne v »Narodnem domu« javen shod, na katerem bo poročal poslanec J. Žičkar o sedanjem političnem položaju; nastopila pa bodeta tudi znana zagovornika socialnih razmer gg. Kržišnik in Iv. Rebek.

(Izpred sodišča.) Reichenauski meščan Peter Kapone je pogledal malo globlje v steklenico nego po navadi, in se je dobre volje, a z nekoliko težko glavo vlegel spat. Drugo jutro je vložil tožbo pri okrožnem sodišču, češ, da ga je gosposdična Vodička grdo razžalila, in kot pričo navaja orožnika Ryborja. Pri obravnavi se je obtoženka čudila in orožnik tudi, zakaj oba nista o tem ničesa vedela. Slednjič je prišel tožnik do spoznanja, da se mu je vse samo sanjalo.

(Sejmi po Slovenskem od 7. do 12. nov.) Na Kranjskem: 7. v Črnomlju, Višnji gori, Št. Jerneju, Kropi, Velikih Laščah, Mengšu in na Vrhniki; 8. v Ljubljani in Novem Mestu; 11. v Moravčah, Dobručah, Št. Gothardu, Bučki, pri Fari, na Igu, v Laščah, Srednji vasi, v Bohinju, v Razdrtem in v Kranju; 12. v Bušehi vasi. — Na slov. Štajerskem: 7. v Lesični pod Pilštanjem, Brežicah, na Rečici, pri sv. Lenartu v Slov. gor., pri Novi cerkvi, v Sevnici in pri sv. Vidu; 10. v Slov. Gradcu; 11. na Laškem, v Mariburgu, pri sv. Mohorju, v Ormožu in v Lipnici. — Na Koroškem: 8. v Malborgeti; 10. v Starem dvoru, Oberdrauburgu in Paternijonu; 11. v Zgor. Beli in Šmartnu pri Beljaku. — Na Primorskem: 7. v St. Lenartu pod Altano, Kobarižu in v Kanalu; 9. v Kokvi in Cobaru; 10. v Cevdatu in Komenu; 11. v Cubedu in Dolini; 12. v Jelšanah in v Sežani.

Gospodarska organizacija.

Revizor gospod Perhauc je odpotoval na revizijo.

Kadar je v Ljubljani, uraduje vsak delavnik od 11. do 12. dopoldne v pisarni »Gospodarske zveze«, Gradišče št. 1.

Dan prihoda in odpotovanja revizorja se bodo vedno objavljali na tem mestu.

* * *

V zadnjem času se »Slovenski Narod« s posebnim veseljem zaganja v osebo cenjenega odbornika »Gospodarske zveze« in »Ljudske posojilnice«, gospoda Karola Kauschegga, očitajoč mu, da je »nemškutar«. Mi smo te nedostojne napade doslej prezirali, saj se morajo sami obsojati napadi na moža, ki ni nikomur nič žalega storil in ki je s tem, da je svoje občespoštovano ime in svoje bogate skušnje na trgovsko-financijskem polju postavil v službo naše organizacije, gotovo storil dobro delo, za katero mu mora vsak pošten človek hvaležen biti. Seveda od »Slovenskega Naroda« tega pripoznanja ne pričakujemo. Pričakovali bi pa vendar, da gospodje okoli »Naroda« ne zabijo okolnosti, da je gosp. Kauschegg star., oče našega odbornika, že več let župan po »Narodovem« kopitu »narodne« Spodnje Šiške, izvoljen od vseh ondotnih »Narodovcev«.

Kar se tiče gospoda Kauschegga ml., je isti že s tem, da deluje v prid naše organizacije, z dejanjem pokazal svoje slovensko mišljenje in ni nam treba posebe poudarjati, da je trditev o njegovem »nemškutarstvu« gola izmišljotina.

* * *

Novi revizor »Gospodarske zveze«, g. Perhauc, »Narodu« ni po godu. Pisal je, da je eden najbolj zagriženih nemškutarjev, da je član »Südmarke«, »Schulvereina« in »Turnvereina« in da je svojemu lastnemu svaku prepovedal v njegovi hiši sloven-ko govoriti. Včeraj je moral vsled popravka g. Perhauca »Narod« sam priznati, da g. Perhauc ni član navedenih nemških društev in da tudi svak g. Perhauc zanika, da bi mu bil kedaj prepovedal slovensko govoriti. Sedaj je dvojno mogoče: Ali so gospodje od »Naroda« svojo trditev zapisali v dobri ali v slabi veri. V poslednjem slučaju so lagali, kar gotovo ni lepo. Če so pa bili dobre vere, potem naj nam razjasnijo to-le: Zakaj je pred par leti g. župan Hribar g. Perhauc, ne zmeneč se za njegovo »nemškutarstvo«, angažoval kot uradnika »Slavije«? Poslal je trikrat ponj! Prosimo za odgovor. Ravno tako prosimo za odgovor na vprašanje, ali je res, kar kaže imenik društevnikov nemške kazine v Ljubljani, da je gospod dr. Ivan Tavčar bil skozi več let nje član? Konečno bodi povedano, da g. Perhauc ni član nijednega nemškega društva, pač pa je že 5 let člen slovenskega planinskega društva!

Darovi.

Za Jeranovo dijaškomizo: Dr. Janko Brejc 3 gld. — Gosp. Hribarjeva 2 gld. — G. J. Bernard, kaplan pri sv. Križu, 5 gl. — G. župnik Lovro Krištofič, 1 gl. — Fr. Nastran z Rudnega, 2 gl. — Neim. kot kruhe sv. Antona 10 gl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 5. novembra. (Državni zbor.) Na dnevnem redu je prvo branje predlogov levice, da se sedanje ministerstvo obtoži zato, ker je izdalo razne naredbe. Poslanca Hofman-Welenhof in Schönerer sta utemeljevala te predloge. Schönerer je govoril tako brezozirno proti Avstriji in dinastiji, da je zavladala proti njemu posebno na desnici splošna ogorčenost. Napadel je pravosodno ministerstvo, rekoč, da vlada v krogu nemških sodnijskih uradnikov najhujše zaničevanje proti sedanji pravosodni upravi; pozivljal je Nemce, naj nikar ne plačujejo davkov, za to imajo isto pravico, kakor vlada za kršenje državnih zakonov. Potem je govoril proti dinastiji, češ, da avstrijska vladarska hiša plačuje zvestobo nemškega naroda s tem, da potrjuje jezikovne naredbe, tako kvarljive za nemški narod; toda to njega nič ne straši, kajti Avstrija odмира, nemškemu narodu pa se obeta zlata doba. (Demonstrativen protest na desnici.) V nadaljnjem govoru je Schönerer proslavljal Bismarcka in nemškega cesarja, napadal avstrijsko armado, rekoč, da v krogih Nemčije vedno bolj govore, da se na avstrijsko vojsko ni zanašati in da zato mislijo, da zveza mej Avstrijo in Nemčijo ne more dolgo trpeti. (Glasno ugovarjanje na desni. — Skandal! Celo našemu vojaštvu jemlje čast.) Schönerer

potem napada katol. ljudsko stranko ter pravi, da izdaje nemški narod, ker se druži s Slovani, naj se torej ne čudi, ako je mej nacionalnimi Nemci vedno bolj splošen klic: Proč od Rima! Končal pa je Schönerer svoj veleizdajski govor z besedami: Avstrija ni naša domovina, ampak Nemčija je naša rodna mati. Ministerski predsednik grof Thun je v jako odločnem govoru ožigosal predgovornika, zavrnil neosnovane napade na vojaštvo ter ugovarjal temu, da se armada tira v razpravo. — Napadov na Avstrijo in našo dinastijo mu ni treba odbijati in obsojati, ker se vsakdo sam obsodi, ki tako govori, in ker ga zadene splošno zaničevanje. (Burno odobravanje na desnici.) Vkljub Wolfu in Schönererju bomo visoko dvigali avstrijsko zastavo in državo ljubili kot svojo domovino. (Wolf in Schönerer ugovarjata.) Vlada si je v svesti, da je z naredbami storila le svojo dolžnost in ne zasluži, da bi jo tožili. Govor Thunov je spremljala desnica s šumnim odobravanjem; od vseh stranij so Thunu čestitali.

Dunaj, 5. novembra. Slovanska krščansko-narodna zveza je glede cesarske in trgovinske pogodbe sklenila vse storiti, da se glede uvažanja živinske soli dobi pri pogodbi kaj polajšav. Vsa zadeva pride v razgovor v parlamentarni komisiji desnice. — Klub je odobril interpelacijo Biankinijevo zaradi kaznovanja hrvatskih vojakov ki so se na kontrolnem shodu zglašali hrvatski.

Dunaj, 5. novembra. Posl. vitez Berks in tovariši so stavili predlog v nagodbenem odseku, da se točke zadevajoče prodajanje soli v nagodbi spremene.

Pariz, 5. novembra. Kasacijski dvor bo v torek zaslísal pet bivših vojnih ministrov, namreč: Merciera, Billota, Zurlindena, Cavaignaca in Chanoina.

Pariz, 5. novembra. Dosedanji načelnik generalnega štaba Renouard je imenovan poveljnikom 11. voja, dosedanji poveljnik general Brault pa postane načelnik generalnega štaba.

Pariz, 5. novembra. Ministerski svet se je v zadnji seji obširno pečal z vprašanjem glede Fašode. Sklenil je, da v odgovoru na dotične interpelacije pojasni samo vzroke, zakaj je šla ekspedicija v Fašodo.

Petrograd, 5. novembra. »Novosti« izjavljajo, da je izročitev teritorija »la dormition de la Sainte Vierge« znak sprave mej nemškim cesarjem in papežem.

Čikago, 5. novembra. Angleška vlada je sklenila pogodbo z neko tukajšnjo tvrdko glede velike množine špirita za izdelovanje brezdimnega smodnika. Blago mora biti dostavljeno v najkrajšem času.

Jaffa, 5. novembra. Nemška cesarska dvojica je dospela včeraj sem ter se podala na ladijo »Hohenzollern«, ki odpluje danes v Beirut.

Narodno trgovino z manufakturnim blagom otvorila sta domačina, vrla narodnjaka Česnik in Milavec v Ljubljani v Lingarjevi ulici v novozgrajeni Kresijski palači. Ker je doslej ravno v tej stroki nedostajalo odločno narodnih trdk in ker imenovana gospoda zagotavljata točno, uljudno postrežbo z dobrim blagom po možno nizki ceni, smemo ju priporočiti čest. svojim čitateljem. Na dotični inserat, objavljen ne zadnji strani današnje lista, še posebej opozarjamo.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna
lekarna



pri Mariji
Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1898.

Blag. g. Milan Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobrotu Vašog nepročenega dobrog in pristnog medicinskega ribjog olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

729 4 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto
deželna lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,
Resljova cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta

Umrli so:

1. novembra. France Keber, zidarjev sin, 13 let, Vodmat št. 75. Bronchitis capillaris.
2. novembra. Katarina Kavka, kuharica, 50 let, Frančiškanske ulice 12. Neoplasma in abdom.
V hiralnici:
2. novembra. Marjana Thuma, črevljarska vdova, 79 let, kap.
V bolnišnici:
30. oktobra. Ivan Potočnik, krojačev sin, 3 leta. Sepsis post diphtheritica.
31. oktobra. Apolonija Jamnik, strežnica, 66 let, srčna hiba. — Uršula Snoj, gostija, 70 let, ostarelost.
1. novembra. Jera Pezdir, delavka, 60 let, jetika. — Jožef Vuk, črevljarski, 38 let, Pyaemia.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
4	9 zvečer	735,8	13,2	sl. zah	oblačno	
5	7. jutraj	735,5	11,0	sl. svzh.	dež	3,4
	2. popol.	735,0	14,3	sl. vzvzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 14,1°, za 7,7° nad normalom.



774 1-1

Globoko užaljenega srca naznanjam v lastnem in svojih sorodnikov imenu, da je včeraj ob tri četrti na 10. uro zvečer umrl predragi, nepozabni moj soprog, oziroma zet in svak, gospod

dr. Gottfried Muys

o. kr. bibliotekar v pok.

Zaspal je mirno po večletnem bolehanju, sprejemši sv. zakramente za umirajoče, v 70. letu svoje starosti.

Pogreb se bode vršil v nedeljo, dne 6. t. m., ob 4^{1/2} uri popoldne iz Igriških ulic hiš. št. 2 na pokopališče pri sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v cerkvi čč. oo. frančiškanov.

Predraga rajnega priporočam v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1898.

Olga Muys,
soproga.

Posebna oznanila se ne bodo razpošiljala po Ljubljani, kakor sploh na Kranjskem ne.

Pojasnilo.

Z ozirom na razne neresnične in zlobne govorice, ki jih trosijo mej občinstvo prodajalci premoga, člani takozvanega kartela, da namreč ne bodem več prodajal premoga, si usojam sl. občinstvu naznaniti, da premog še vedno prodajam po isti ceni, namreč 50 klgr. 50 kr., ter se priporočam slavnostnemu za obilna naročila.

V Ljubljani, dne 5. nov. 1898.

778 2-1

Jos. Turk ml.

Pri okrajni bolniški blagajni v Kamniku se odda

služba blagajnika

s 1. januarjem 1899.

Blagajna šteje od 1200 do 1900 udov. Plača po dogovoru. Kavcije se zahteva 1000 gld. — Ponudbe do 30. novembra 1898. 766 3-2

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 20

opeko vseh vrst.

Koledar katol. tisk. društva za leto 1899,

namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev. —

Neudom stane krasno vezan gld. 1,20.

Veliki polom.



V Novem Yorku in Londonu čutijo tudi evropske dežele. To je nagnilo neko veliko trgovino s srebrnino, da odda vso svojo zalogo proti mali odškodnini lastnih stroškov. Pooblaščen sem, da izvršim to razprodajo. Slehernemu pošljem za gld. 6,60, naslednje predmete:

- 6 finih namiznih nožev z angleško ostrino,
- 6 vilic iz amerik. patent-srebra,
- 6 jedilnih žlic iz amerik. patent-srebra,
- 12 žlic za kavo iz amerik. patent-srebra,
- 1 žlica za zajemanje juhe iz amerikan-skega patent-srebra,
- 1 zajemnik za juho iz amer. patent-srebra,
- 1 zajemnik za mleko iz amerik. patent-srebra,
- 2 posodi za jajca iz amerik. patent-srebra,
- 6 angl. Viktorija-sklečilo,
- 2 lepa namizna svečnika,
- 1 oedilo za čaj,
- 1 fine klešče za sladkor.

44 kosov za le gld. 6,60, kar je prej stalo 40 gld. Amerikansko patent-srebo je bela kovina, ki 25 let ohrani barvo srebra, za kar jamčim. Najboljši dokaz, da ta inserat

ni sleparija,

je to, ker izjavljam, da slehernemu vrnem denar, komur blago ne ugaja. Ta lepa zbirka je posebno primerna za

krasno božično in novoletno darilo

n sploh za vsako boljše gospodinjstvo. Dobiti je e v 893 5-2

A. Hirschberg-a

glavni zalogi blaga iz amerik. patent-srebra. Na Dunaji, II., Rembrandstrasse 19/9. Telefon št. 7114.

V provinci pošiljam proti povzetju ali gotovemu denarju.

Štupa za snaženje 10 kr.

Pristno le s tu pristavljeno varstveno znamko.

Nekatera priznanja:

Posiljatev sem prejela, zelo zadovoljna, prosim blaga še za 6 gld. 60 kr.

Kalosvar.

Baronica Bánffy.

Prejela sem poslano in sem zelo zadovoljna.

Gáad, Ogersko, 1. sept. 1898. Grofica C. Chotek-Gudenus.

Z Vašo garnituro sem čez vse pričakovanje zadovoljen; priporočil Vas bom svojim znancom.

Kuttenplan.

Karol Janisch, predstojnik postaje.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.



Za kroj brez graje in za točno postrežbo jamči trdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr. častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike slovenske, nemške, laške pošilja na zahtevo brezplačno. 263 24-19

Alojzij Večaj

Izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 45

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinjših, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči teto dnij. Cene so najnižje.

Simon Ogrin,

akad. slikar na Vrhniki, 754 6-3

se priporoča velečastiti duhovščini za vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča

cerkvena dela.

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani prirčno zahvalo za doposlano jim stekleničice 580 11

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov „dvorni založnik Njihove svetosti“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njihove svetosti.



Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehalim Piccoli-jevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slasi, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,
lekarnar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 steklenic za gld. 1,26 a. vr., po 24 steklenice za gld. 2,40, po 36 stekl. za gld. 3,50, po 70 stekl. za gld. 6,50 (poštni paket ne čez 5 kil težak), po 110 za gld. 10,30.

Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

PRISTEN

Cena svajo 25 kr. (50 vstajev)
veselina 500 gramov.



V vsaki lekarni, gostilni ali zahtevajo in
v vsaki trgovini in tako imenovani zavoji.

19 15-14

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščeno srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII. Deutschgasse 8. 584 10-9 353 10

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Išče se

768 3-2

šolski sluga.

Letna plača 200 gld. in stanovanje. — Oglašiti se je do 18. novembra pri krajnem šolskem svetu v Kranju.

Ovinjene (weingrüne) sode
različne, majhne in velike,
stare in nove
prodaja

J. Buggenig,
sodarski mojster, 776 3-1
Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Prodajalnica

se dá v najem v Stepanji Vasi št. 50. 777 3-1

Maz-a-ilo.

Opirajte se na priporočilo v „Škofijskem Listu“
št. II. t. l. ponudimo letošnje 663 32

izvrstno vino

vsem prečast. gg. cerkvenim predstojnikom, pa tudi
drugim duhovnikom in kupecem po sledečih cenah:

1. Mašno vino hktl. gld. 30.
2. Naravno namizno vino . . . hktl. od gld 20 do 25

Večjim odjemalcem bodisi mašnih ali drugih
vin cene po dogovoru.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi
in buteljskimi vini.

Najmanjša kvantiteta pod 1, 2, je 56 litrov.
— Cene veljajo loco Postojna do preklica.

Registr. vipavska vinarska zadruga.



Vožnje karte
in
tovorni listi
v

AMERIKO.

312 11 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4,
pritličje na levo. 362 25-21

Na najvišje povelje Njih c. in k. apost. Veličanstva

XXXII. c. k. državna loterija

za civilne dobrodelne namene avstrijskih dežel.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno
dopuščena — ima 12034 dobitkov v gotovem denarju
in skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitok znaša:

200.000 kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.

Žrebanje bode nepreklicljivo dné 15. decembra 1898.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobiti pri državni loteriji na Dunaji, I.,
Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davčnih, poštah,
brzojavnih in železničnih uradih, po menjalnicah itd. Načrti
za kupovalce srečk zastoj.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

340 3 C. k. vodstvo državne dohodniče
Oddelek za državne loterije.

Liniment. Capsici compos.

231 25 iz lekarn Richter-jeve v Pragi

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40-3

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristoe.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.



Edini

dežnik,

ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na
patentiran način narejeni 145 25-13

Patent Satin de Chine

(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine),

Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in stalne
barve, podoben najfinejši svilati omrehi. Blagó se ne zgu-
banči, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto.

Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugečnega

V Ljubljani te dežnike prodaja edini

JOSIP VIDMAR, dežnikar.

Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

☆ O.M. & C. ☆
K.K. Patent 46-2511

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se
sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko
Nijeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z omejeno zavezo,
naznanja, da ima

letošnjega vina prek 600 hektolitrov

iz najimenitnejših vrhov ormoških goric na prodajo. — Kdor želi kupiti,
naj se oglasi pri gosp. načelniku Francu Hanželiču na Hardeku,
ali pri blagajniku g. Alojziju Miklu v Ormoži; ondi se tudi na pis-
mena prašanja odgovarja. 750 5-5

Razglas.

693 8-6

Vsled sklepa občnega zbora »Družbe meščanske naprave za nasta-
nitev vojakov v Ljubljani« prodá se iz proste roke tej družbi lastna

dvonadstropna hiša

tako imenovana

„Meščanska vojašnica“

v Ljubljani, Cerkvene ulice št. 21, katera je sedaj oddana za sta-
novanje privatnim strankam, ter k tej hiši pripadajoča stavbinska par-
cela št. 250/41 katastralne občine Trnovsko predmestje, ležeča ob Ope-
karski cesti.

Kdor želi kupiti to hišo, ki ima 20 velikih in 16 majhnih sob s
pritiklinami vred in stavbeno parcelo št. 250/41, vloži naj svojo pismeno
ponudbo pri načelniku te družbe gosp. Fran Trtnik-u v Ljubljani, Cer-
kvene ulice št. 1 do dné 1. decembra 1898. l.

Vodstvo družbe meščanske naprave za nastanitev
vjakov v Ljubljani,
dné 30. septembra 1898.

Št. 828./m. š. sv.

770 3-1

Razpis.

Na I. mestni deški 5razredni ljudski šoli v Ljubljani je
stalno popolniti novo ustanovljeno

deseto učno mesto,

s katerim so združeni službeni prejemki, kakor jih določuje zakon z dné
18. maja 1898, dež. zak. št. 25.

Prošnje je po predpisanem potu vlagati do 30. novembra 1898
pri podpisnem šolskem oblastvu.

Izrecno se pristavlja, da se bodo jemale v razpravo samó take prošnje,
ki so opremljene z vsemi potrebnimi listinami.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dné 30. oktobra 1898.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-33

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

K sezoni

K sezoni



priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se
priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK

564 20-12

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Čujte!



Čujte!

Od danes nadalje se dobiva pri meni

trboveljski premog

po 45 kr. 50 klgr.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Kunčič

775 1

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 49.

Najlepšo luč

daje uporaba

760 6-3

tržaškega cesarsko-kronskega kristalnega olja (varnostnega petroleja).

Prednosti: čist, bel plamen brez neprijetnega duha, in se ne razpoči. V konvicah po 15 klgr. à klgr. 26 kr. franko na dom. Za konvico ni treba nadatja. — Naročila po pošti izvršujejo po povzetju v zabojih po dve konvici franko nastopne trdke v Ljubljani:

Jeglič & Leskovic,
Kastner Mihael,
Kordin Josip,

Perdan Ivan,
Schiffer Viktor,
Konsumno društvo,
J. Jebačin.

Krojaška trrdka v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

Jos. Rojina

se priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje

modernih in finih oblek

po najnovejšem francoskem in angleškem kroju iz modnega, trpežnega blaga, katerega ima v veliki izbiri v zalogi.

Cene delu in blagu primerno nizke.

Izvrstna desetletna praksa, koja sem si pridobil v Parizu in Londonu, omogoča mi, da zadovoljim vsestransko tako oziroma eleganco in vkusa, kakor gledé točnosti in solidne izvršitve.

Priporočam se prav uljudno v znatna naročila ter beležim velespoštovanjem.

727 (6-4)

Jos. Rojina, krojaški mojster



Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo trrdko ter ne uvažujejo tujih trrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča SI 52-41

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid ponujata po znatno znižanih cenah

227 32

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.



Največja zalog a koles z vsemi novostmi. Poznana najboljša in prekušana kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria

(najboljša)

Columbia

Helical-

Premier

Svetovnoznana

angleška

210 19 kolesa

iz orožne tovarne

B. S. A.

Velika zalog a vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Ceniki

šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonj in franko.



Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vabim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Prva največja kranjska trrdka.

Od 1. novembra nadalje:

Dunajska cesta št. 6,
poleg lekarne Piccoli.

Ilustrovane cenike pošiljam na zahtevanje brezplačno.

Fran Primožič,

jermenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zalog a različnih konjskih oprem za vožnjo in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlne in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-35

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Puškár

563 12

Franc Kaiser,

Šelenburgove ulice št. 6, Ljubljana,

se uljudno priporoča ob priliki

lovske sezone.

Vnanja naročila izvršuje najtočneje.

Telefon št. 90.

Telefon št. 90.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem dobil

generalno zastopstvo
meščanske pivovarne v Plznu

ustanovljene leta 1842

za *Kranjsko, Spodnje Štajersko, Reko, Opatijo, Iko, Lovrano itd.*

ter da bodo točili

!originalno plznsko pivo!

iz te pivovarne,

ki je najboljša na svetu, in tudi jedino bolnikom priporočeno od zdravnikov v dijeto,

naslednji gospodje:

Bilina & Kasch, „Pri roži“,

L. Fantini, Gradišče,

G. Fröhlich, „Pri slonu“,

Karol Koisser, „Pri Maliču“,

Ivan Mayr, „Narodni dom“;

v steklenicah ga bodo prodajali gg:

M. Avanzo, Wolfve ulice,

Ivan Buzzolini, Špitalske ulice,

M. Umberger, Židovske ulice,

Fr. Krapeš, „Narodna kavarna“.

Naročila na pivo v steklenicah in v sodčih vzprejemam v svoji pisarni

v Šelenburgovih ulicah št. 1.

Z velespoštovanjem

743 10-5

Ivan Gorup

generalni zastopnik meščanske pivovarne v Plznu, ustanovljene leta 1842.

Naročila z dežele izvršujem točno.



50 kgr.
trboveljskega
premoga
samo
45 kr.
v plombovanih vrečah

LUDOVIK STRICELJ
v Ljubljani
Dunajska cesta, na prostoru stare bolnišnice
prodaja od danes 5. novembra nadalje
trboveljski premog v plombovanih
vrečah
772
Naročila na cele vagonne izvršuje najcenejše.

50 kgr.
trboveljskega
premoga
samo
45 kr.
v plombovanih vrečah

Češnik & Milavec, Ljubljana, Špitalske ulice

v novozgrajeni palači meščanskega
bolniškega zaklada (Lingarjeve ulice)

usojata se s tem uljudno naznaniti, da odpreta meseca novembra pod gorenjo firmo **trgovino z**
manufakturnim, suknenim, platnenim in modum blagom.

Opozarjata p. n. občinstvo na svojo najbolje asortirano zalogo najnovejših vrst blaga za obleke, barbantov, modnega blaga za gospode, platna, belega blaga, kotonov in podšivnega blaga ter prosita za prav obilen obisk. Zagotavljata strogo solidno in reelno postrežbo ter se priporočata z velespoštovanjem

773 (2-1)

Vzorci vseh vrst razpošiljajo se franko.

Češnik & Milavec.

Trgovina z železnino A. Druškoviča nasl. Val. Golob v Ljubljani, Mestni trg 10

priporoča svojo novo in bogato urejeno

761 3-2

zalogo vsakovrstnega železja

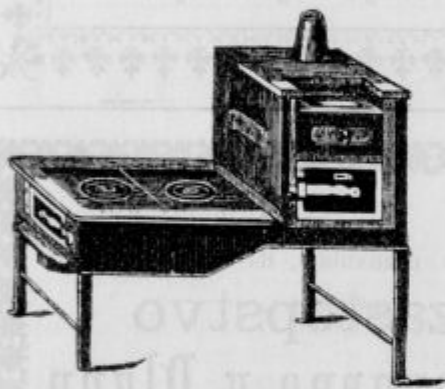
predpečnikov (Ofen-Vorsetzer), poljedelskega orodja, plugov, plužnih delov, motik, lopat, jeklenih gnojnih vil, vsakovrstnih žag in pil, delov za vodnjake, mesinga za komate, verig, okov za vozove, jeklenih in kovanih šin, dobrega štajerskega železa, podkev, konjakov, slamoreznih kôš, sekir, vlitih kotlov, raznovrstnih pečij, štedilnih ognjišč in kuhinjskega orodja v veliki izbiri.

Opozarja slav. občinstvo na izvrstne ameriške stroje za rezanje mesa in izdelovanje klobas. — Zaloga najboljših nepremočljivih vozniških plaht, gumijastih cevij za pretakanje vina in raznih tekočin.

Postrežba uljudna; vnanja naročila se točno izvršujejo; cene najnižje, blago zajamčeno dobro.

Velika izbira železnih, pristno pozlačenih

nagrobni križev.



Eričar & Mejač, Ljubljana, Prešernove ulice 9

usojata si uljudno naznaniti, da so došle **novosti** za jesensko in zimsko sezono v veliki izbiri. Velika zaloga narejenih oblek za gospode in dečke, vrhnih sukenj, zimskih sukenj, nepremočnih havelokov, sploh vseh narejenih oblačilnih predmetov.

Največja izbira **pravih pariških in berolinskih damskih modelov**: jopic, plaščkov in plaščev, jopic in plaščev za dekleta v poljubni velikosti in najmodernejših barvah.

Ilustrovani cenik zastonj in franko.

722 6-6

Dunajska borza.

Dné 4. novembra.			Dné 4. novembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170	gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	gld. 85	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	gld. 50	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	gld. 25
Avstrijska zlata renta 4%	119	gld. 70	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	gld. 75	Rudolfove srečke, 10 gld.	25	gld. —
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	gld. 45	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	gld. 35	Salmove srečke, 40 gld.	82	gld. —
Ogerska zlata renta 4%	119	gld. 50	Tisne srečke 4%, 100 gld.	138	gld. —	St. Genois srečke, 40 gld.	80	gld. 20
Ogerska krona renta 4%, 200	97	gld. 75	Dunavske vravnave srečke 5%	130	gld. 75	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	gld. —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910	gld. —	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108	gld. —	Ljubljanske srečke	23	gld. —
Kreditne delnice, 160 gld.	353	gld. 10	Posojilo goriškega mesta	112	gld. —	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154	gld. —
London vista	120	gld. 50	4% kranjsko deželno posojilo	98	gld. 50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3485	gld. —
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	gld. 87 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	gld. 10	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	409	gld. —
20 mark	11	gld. 77	Priporočne obveznice državne železnice	—	gld. —	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68	gld. 50
20 frankov (napoleonor)	9	gld. 54	južne železnice 3%	179	gld. 50	Splošna avstrijska stavbina družba	118	gld. 75
Italijanski bankovci	43	gld. 75	južne železnice 5%	126	gld. 70	Montanska družba avstr. plan.	177	gld. 75
C. kr. cekini	5	gld. 68	dolenjskih železnice 4%	99	gld. 50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171	gld. 50
						Papirnih rubljev 100	127	gld. 50

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“
XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.
Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk.
Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.
celoletna naročnina.